

Als de gesmeerde bliksem

Veel werk valt in de categorie “hit-and-run” klussen. Een klus bij een ICT onderneming hoort tot die categorie. Aan het eind van het jaar had ik een telefonisch adviesgesprek met een paar mensen over het oprichten van een OR. En begin mei van het jaar daarop kwam er nog een vraagje over de naweën van de verkiezingen voor deze eerste OR. Maar de vraag van vier dagen later had een heel ander karakter. Kort samengevat: “Help! Er is een financieel probleem. Ze sluiten een vestiging. Er verdwijnen 40 arbeidsplaatsen. Er volgt collectief ontslag voor 20 mensen. Dus zoeken we hulp”.

Er zat maar één ding op. Als de gesmeerde bliksem er naar toe om de stand van zaken op te nemen en te zien wat nog mogelijk was. Dus dezelfde dag zat ik met de kersverse OR aan tafel. Gemiddelde leeftijd hooguit 25, oudste lid begin 30 en niemand gehinderd door kennis van en traditie in medezeggenschap. Dat was lastig. Want toen de advocaat van de directie de adviesaanvraag overhandigde met de mededeling dat een week een heel gebruikelijke en redelijke termijn was om over het schrappen van 40 arbeidsplaatsen met 20 gedwongen ontslagen te adviseren was de OR goedgegelovig geweest. Hij maakte daarom de afspraak dat hij uiterlijk een week later een advies zou presenteren. Maar het had ook een voordeel. De OR ging direct voor inhoud en resultaat en liet zich niet afleiden door conventies en ingesleten gewoontes. En: “Jullie houden ons aan die termijn van een week? Dat is best, maar dan zien jullie ons die hele week niet op onze werkplekken. Het OR-werk willen we ook goed doen”.

De financiële narigheid was groot. Niet zozeer omdat er te weinig werk was of omdat klanten slecht betaalden. Maar vooral omdat er geen enkele interne sturing was. Maand- of zelfs kwartaalrapportages ontbraken, of liever werden niet gemaakt. Waardoor niet duidelijk was waar het lek zat. En dus was het nodig niet alleen de kosten te reduceren, maar ook om het lek te dichten.

De OR werkte zich een slag in de rondte van ‘s ochtends vroeg tot ‘s avonds (heel) laat. Als adviseur kwam ik een paar avonden langs. Daar naast werd digitaal, telefonisch en soms zelfs “live” overleg gepleegd en onderhandeld met de bestuurder. En zo waar: Eén week later lag er een advies van 10 pagina’s, was het aantal gedwongen ontslagen terug gebracht en lag er een goed sociaal plan op tafel. En misschien nog wel belangrijker: er lagen afspraken om het uit de hand lopen van de

financiën in de toekomst te voorkomen. Zoals het opzetten van een systeem om de kosten per project inzichtelijk te krijgen, maandelijkse accurate rapportages en nog zo wat aan sturingsinformatie. En dat binnen vastgelegde termijnen.

Soms moet je ergens als de gesmeerde bliksem naartoe. Maar gesmeerde bliksem kan je niet eten. Een oud Nederlandse stampot die hete bliksem heet wel. Er zijn vele manieren om hete bliksem te maken. De basis is: één kilo aardappelen, 500 gram zure en 500 gram zoete appels en 2 flinke uien. Kook de aan stukjes gesneden aardappelen met de stukjes appel. Vaak wordt de appel wat later aan het kokende water toegevoegd omdat de appel niet zo lang hoeft te koken. Fruit twee gesneden uien en stamp die samen met de gekookte aardappelen en appels. Bak 250 gram magere spekreepjes krokant en stamp die ook door de stampot. Op smaak maken met mosterd en peper of met kaneel, nootmuskaat en peper. Een alternatief is om de aardappelen apart te koken en de ui te fruiten om dan de appels aan stukjes met de gefruite uien te garen. Wordt traditioneel wel met dikke plakken bloedworst gegeten, maar rookworst, braadworstjes of speklapjes doen het ook heel goed.

Ingrediënten

1 kilo aardappelen	Peper
500 gram zure appels	Flinke schep mosterd
500 gram zoete appels	of
2 flinke uien	Peper
250 gram magere spekreepjes	Kaneel
Bloedworst of rookworst of braadworstjes of speklapjes	nootmuskaat